

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Príručka pre hodnotiteľov

Podrobny manuál na hodnotenie projektov aplikovaného výskumu a vývoja APVV vrátane hodnotiacich kritérií a spôsobu hodnotenia

Obsah

Zoznam vyobrazení.....	3
Hodnotiaci proces v APVV	4
Princípy hodnotiaceho procesu	4
Integrita	4
Mlčanlivosť	5
Anonymita	5
Nezávislosť	5
Povinnosti hodnotiteľa/hodnotiteľky	5
Bodová škála	6
Hodnotiace kritériá pre projekty aplikovaného výskumu a vývoja	6
1. Aktuálnosť riešenia projektu a aplikovateľnosť výsledkov výskumu a postupov riešenia	7
2. Originálnosť a inovatívnosť projektu, význam výsledkov projektu pre danú oblast výskumu a vývoja a miera využiteľnosti	7
3. Štruktúra projektu, kvalita spracovania, logická nadväznosť postupov riešenia	8
4. Odborné predpoklady zodpovedného riešiteľa.....	8
5. Odborné predpoklady riešiteľského kolektívu	9
Ako vypracovať posudok?	10

Zoznam vyobrazení

Diagram 1 Schéma hodnotiaceho procesu v APVV.....	4
Tabuľka 1 Bodová škála	6
Tabuľka 2 Prehľad najvyššieho možného bodového hodnotenia jednotlivých kritérií v daných oblastiach	10

Hodnotiaci proces v APVV

Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) pri hodnotení návrhov projektov využíva dvojkolový hodnotiaci proces. Prijaté žiadosti najsúkôr prejdú administratívou kontrolou. Ak nevyhoviejú v tomto kroku, žiadateľ je vyzvaný na doplnenie.

Kompletne žiadosti ďalej hodnotia **traja nezávislí experti**, ktorí k nim vypracujú posudok na základe hodnotiacich kritérií, pričom počet posudkov od zahraničných a domácich hodnotiteľov je určený vždy individuálne pre každú verejnú výzvu. Vypracované posudky sú predmetom formálnej kontroly. V prípade nedostatkov sa hodnotitelia vyzvú na ich odstránenie.

Skompletizované posudky sa predkladajú príslušným radám na záverečné hodnotenie. Členovia rád na základe predložených posudkov vypracujú výsledné hodnotiacie správy tak, aby na jednej žiadosti pracovali vždy dva spravodajcovia – členovia príslušnej rady. V ďalšom kroku jednotlivé rady hlasujú o týchto hodnoteniach a vypracujú výsledné poradie žiadostí.

V prípade bilaterálnych, výskumných bilaterálnych a multilaterálnych výziev o výslednom poradí žiadostí rozhoduje zmiešaná komisia, ktorú tvoria zástupcovia Slovenskej republiky a partnerskej krajiny/partnerských krajín.

Na základe týchto podkladov riaditeľ APVV vydá rozhodnutia o podporení alebo nepodporení žiadostí.

Diagram 2 Schéma hodnotiaceho procesu v APVV

Princípy hodnotiaceho procesu

Integrita

V snahe zabezpečiť čo najväčšiu objektívnosť, priradovanie hodnotiteľov a hodnotiteľiek k jednotlivým žiadostiam prebieha prostredníctvom elektronického systému.

Týmto postupom sa snažíme zabezpečiť nestranných hodnotiteľov, ktorí vo vzťahu k predloženým žiadostiam nie sú v konflikte záujmov.

Konflikt záujmov vzniká najmä vtedy, keď hodnotiteľ:

- je priamo alebo nepriamo zapojený (podieľa sa) na riešení projektu, ktorý by mal posudzovať;
- je príbuzným zodpovedného riešiteľa alebo člena riešiteľského kolektívu projektu, ktorý by mal posudzovať;
- je zamestnancom tej istej súčasti spoločného pracoviska ako zodpovedný riešiteľ projektu, ktorý by mal posudzovať (fakulty v prípade univerzít, ústavu v prípade Slovenskej akadémie vied);

- bol za posledných 5 rokov riešiteľom spoločného projektu alebo spoluautorom spoločného výstupu so zodpovedným riešiteľom alebo s členom riešiteľského kolektívu projektu, ktorý by mal posudzovať;
- bol školiteľom, prípadne doktorandom zodpovedného riešiteľa alebo člena riešiteľského kolektívu projektu, ktorý by mal posudzovať;
- je inak zaujatý voči žiadateľovi.

Pri podezrení na konflikt záujmov vo vzťahu k projektu, ktorý Vám bol priradený, je potrebné hodnotenie takejto žiadosti odmietnuť.

MLČANLIVOSŤ

Hodnotitelia a hodnotiteľky, rovnako ako všetky ostatné osoby zapojené do ktorejkoľvek časti hodnotiaceho procesu, sú viazané mlčanlivosťou. Snažíme sa tak predísť úniku nových myšlienok a riešení obsiahnutých v grantových žiadostach a zneužitiu osobných údajov.

Obsah projektu a osobné údaje, ktoré sú Vám pri hodnotení sprístupnené, s nikým nezdieľajte. Ide o dôverné informácie. Z toho vyplýva, že používanie nástrojov umelej inteligencie pri hodnotení projektov (ChatGPT a ľ.) nie je povolené. Nástroje umelej inteligencie totiž ukladajú všetky zadané údaje na cloude, kde môžu byť ďalej používané bez súhlasu autorov.

Anonymita

Zachovanie anonymity hodnotiteľov a hodnotiteľiek je jedným z kľúčových prvkov zabezpečenia objektívnosti hodnotiaceho procesu.

Dbajte na to, aby Vaša anonymita vo vzťahu k žiadateľom hodnoteného projektu zostala zachovaná počas celého procesu. Po ukončení hodnotenia sú Vaše posudky sprístupnené žiadateľom, ktorí Vás z vypracovaného posudku nesmú byť schopní identifikovať.

Nezávislosť

Za hodnotenie projektu nesiete ako jeho hodnotiteľ/hodnotiteľka plnú zodpovednosť. Vypracovanie posudku nie je možné delegovať na inú osobu.

Vaše hodnotenie musí byť nestranné a musí brať do úvahy predložený projekt v jeho aktuálnej podobe.

Hodnotí sa výhradne na základe oficiálnych hodnotiacich kritérií uvedených v tejto príručke.

Povinnosti hodnotiteľa/hodnotiteľky

Ako hodnotiteľ/hodnotiteľka sa zaväzujete vypracovať posudok dodržiavajúc princípy hodnotiaceho procesu a v danom termíne.

Pokiaľ posudok nestihate vypracovať, môžete požiadať o predĺženie termínu. V prípade, že nemáte kapacitu hodnotiť ani v predĺženom termíne, oznámte to, prosím, v dostatočnom časovom predstihu, aby sme mohli zabezpečiť včasné hodnotenie daného projektu iným hodnotiteľom.

Posudky s formálnymi nedostatkami vraciame na prepracovanie/dopracovanie.

Pri opakovanom neodstránení formálnych nedostatkov môže byť takýto posudok odmietnutý bez nároku na honorár a hodnotenie daného projektu pridelené inému hodnotiteľovi/hodnotiteľke.

Bodová škála

Hodnotenie pozostáva z dvoch častí: číselnej a slovnej.

V číselnej časti sa udeľujú body na škále 20 (vynikajúce) až 0 (nesplňa). Hodnotí sa v 1-bodových krokoch.

Maximálny počet bodov, ktorý jeden projekt môže získať, je 100 bodov.

Minimálna hranica na splnenie príslušného kritéria sa nestanovuje.

V slovnej časti svoje hodnotenie zdôvodnite zhodnotením úrovne projektu v príslušnom kritériu.

Dbajte, prosím, na to, aby Vaše slovné hodnotenie zodpovedalo udelenému počtu bodov a naopak.

Nesúlad medzi jednotlivými zložkami hodnotenia sa považuje za formálny nedostatok posudku.

Tabuľka 1 Bodová škála

Počet bodov	Projekt dané kritérium ¹
20-17	spĺňa na vynikajúcej úrovni s minimálnymi nedostatkami
16-13	spĺňa na veľmi dobrej úrovni s malými nedostatkami
12-9	spĺňa na dobrej úrovni s určitými nedostatkami
8-5	čiastočne spĺňa, no so značnými nedostatkami
4-1	takmer nesplňa, prevažujú nedostatky
0	nesplňa, príp. chýbajú informácie, na základe ktorých je možné hodnotiť

Hodnotiace kritériá pre projekty aplikovaného výskumu a vývoja

Predložené projekty sa hodnotia na základe 5 kritérií bez rozdielu.

Projekt sa hodnotí v podobe v akej bol predložený, nehodnotí sa potenciál projektu.

Hodnotiteľky a hodnotiteľov dôrazne žiadame, aby sa v písomnej časti posudku explicitne vyjadrili ku každej oblasti, ktorá sa v rámci daného kritéria hodnotí. Z Vás posudku musí byť jasné, čo Vás motivovalo k udeleniu príslušného bodového hodnotenia.

¹ Slovný popis vychádza zo škály používanej pri hodnotení projektov Horizont Európa.

1. Aktuálnosť riešenia projektu a aplikovateľnosť výsledkov výskumu a postupov riešenia (0-20 bodov)

- Zhodnotiť aktuálnosť cieľov projektu pre danú aplikačnú oblasť vedy a techniky
- Zhodnotiť aktuálnosť navrhovaných postupov riešenia a aplikačného úroveň očakávaných výsledkov
- Zhodnotiť, do akej miery sú ciele projektu jasne definované a reálne dosiahnutelné
- Posúdiť správnosť a opodstatnenosť navrhovanej metodiky riešenia projektu a mieru jej schopnosti splniť deklarované ciele

Odporúčania pre hodnotiteľov a hodnotiteľky:

V tomto kritériu ide o posúdenie výskumných cieľov projektu a postupov riešenia z hľadiska ich aplikovateľnosti.

Pri hodnotení sa, prosím, sústredte na prepojenie zamerania projektu s príbuznými tématami, ktoré sú aktuálne spracovávané vo vedeckej a odbornej literatúre, či riešené v rámci iných grantových schém. Toto je dôležitý aspekt aj pre následné posúdenie originálnosti projektu (2. hodnotiace kritérium).

Dosiahnutelnosť cieľov posudzujte v nadväznosti na navrhovaný časový harmonogram projektu a finančný rozpočet.

Metodiku prezentovanú žiadateľom je potrebné dôsledne vyhodnotiť tak, aby bolo zrejmé do akej miery je téma projektu prepojená s cieľmi a postupmi riešenia.

2. Originálnosť a inovatívnosť projektu, význam výsledkov projektu pre danú oblasť výskumu a vývoja a miera využiteľnosti (0-20 bodov)

- Zhodnotiť mieru originálnosti projektu
- Zhodnotiť prínosy projektu na rozvoj inovácií (nové produkty, zdokonalené produkty, nové úžitkové materiály, nové technológie, nové služby, a pod.)
- Posúdiť spôsob a mieru využiteľnosti deklarovaných výsledkov riešenia projektu pre žiadateľa/užívateľa v SR a v zahraničí
- Posúdiť mieru ekonomického prínosu (zvýšenie podielu pridanéj hodnoty, úspora zdrojov, dopad na zamestnanosť, využitie domácich surovín, skvalitnenie ľudských zdrojov, ochrana životného prostredia)

Odporúčania pre hodnotiteľov a hodnotiteľky:

Stručne uvedte, v čom spočíva originálnosť projektu a zhodnote jeho výstupy s ohľadom na časový horizont ich využiteľnosti:

- a) v priebehu riešenia projektu;
- b) ihneď po ukončení projektu;
- c) s časovým odstupom od ukončenia projektu.

Pri posudzovaní pridanéj hodnoty projektu sa, prosím, zamerajte na to, v čom je predpokladaný výstup projektu lepší ako doterajšie riešenia, príp. či ide o novinku, ktorá môže výrazným spôsobom podporiť ďalší výskum v danej oblasti.

Vyjadrite sa k využiteľnosti výsledkov v domácom alebo medzinárodnom meradle, posúdte limity navrhovaného riešenia a zhodnoťte objektívnosť deklarovaného ekonomickej prínosu.

Pri posudzovaní tohto kritéria tiež nezabudnite zohľadniť, či je jasne zadefinovaný odberateľ výsledkov výskumu.

3. Štruktúra projektu, kvalita spracovania, logická nadväznosť postupov riešenia (0-20 bodov)

- Zhodnotiť úroveň a kvalitu spracovania projektu, zrozumiteľnosť a logickú nadväznosť postupov a deklarovaných cieľov
- Posúdiť zrozumiteľnosť a aplikačno-výskumnú úroveň metód riešenia projektu
- Posúdiť, či navrhovaný postup riešenia a jeho logické súvislosti zabezpečujú dosiahnutie deklarovaných cieľov a aplikačných výstupov
- Posúdiť projekt z finančného hľadiska

Odporučania pre hodnotiteľov a hodnotiteľky:

V tejto časti ide o komplexné hodnotenie troch aspektov predkladaného projektu: cieľ, metodika a výstupy. Pri hodnotení sa, prosím, zamerajte predovšetkým na argumentáciu žiadateľa, ktorá sa uplatňuje v celej dokumentácii.

Zhodnotiť finančný rozpočet projektu: celkový objem požadovaných finančných prostriedkov vzhľadom na plánované aktivity, výstupy, personálne a riešiteľské kapacity projektu vyjadrené počtom hodín.

4. Odborné predpoklady zodpovedného riešiteľa (0-20 bodov)

- Zhodnotiť kvalitu výstupov aplikačného výskumu zodpovedného riešiteľa tímu
- Zhodnotiť kvalitu a počet riešených projektov, ktoré zodpovedný riešiteľ doteraz viedol alebo spolupracoval na ich vedení
- Zhodnotiť osobnosť zodpovedného riešiteľa v danej oblasti aplikovaného výskumu alebo experimentálneho vývoja a aplikácie jeho výskumných riešení
- Posúdiť úroveň uznania vedúceho riešiteľského kolektívu v aplikačnej oblasti výskumu (medzinárodná, európska, národná úroveň)

Odporučania pre hodnotiteľov a hodnotiteľky:

Pri hodnotení odborných predpokladov zodpovedného riešiteľa projektu je potrebné zameriť sa predovšetkým na tieto ukazovatele:

- a) kvalita a početnosť najvýznamnejších publikáčnych výstupov, tvorivý príspevok riešiteľa k publikáciám a súlad tematiky publikácií s odborným zameraním návrhu projektu, aplikačné výstupy ako sú patenty, úžitkové vzory, funkčné vzory, prototypy a pod.;
- b) účasť na výskumných projektoch;
- c) skúsenosti s vedením projektu alebo riešiteľského kolektívu;
- d) všeobecný ohlas na prácu zodpovedného riešiteľa vyjadrený scientometrickými ukazovateľmi.

V prípade, že má hodnotiteľ či hodnotiteľka k dispozícii relevantné informácie o odborných predpokladoch zodpovedného riešiteľa nad rámec predloženej dokumentácie, je potrebné ich uviesť.

5. Odborné predpoklady riešiteľského kolektívu (0-20 bodov)

- Zhodnotiť mieru kompetentnosti zúčastnených riešiteľských a realizačných organizácií na riešenie predkladaného projektu
- Zhodnotiť mieru kompetentnosti jednotlivých členov riešiteľského kolektívu na riešenie predkladaného projektu
- Posúdiť schopnosť kooperácie riešiteľského tímu alebo riešiteľov a ich potenciálny prínos k úspešnému riešeniu projektu
- Zhodnotiť existujúcu infraštruktúru pracovísk (pracoviska) a ich (jeho) záruku kvalitného riešenia projektu a splnenie jeho cieľov
- Zhodnotiť mieru zapojenia mladých pracovníkov výskumu a vývoja do riešenia projektu

Odporúčania pre hodnotiteľov a hodnotiteľky:

Ide o komplexné hodnotenie riešiteľského kolektívu a zapojených riešiteľských organizácií. K hodnoteniu, prosím, pristupujte s ohľadom na životoschopnosť projektu a opodstatnenosť objemu žiadanych finančných prostriedkov.

V prípade účasti viacerých pracovísk na riešení sa posudzuje ich prínos k výsledkom projektu vzhľadom na vytýčené úlohy, finančný rozpočet, riešiteľské kapacity a publikáčne výstupy.

Pri hodnotení jednotlivých členov riešiteľského kolektívu je potrebné zohľadniť štruktúru prezentovaných publikáčnych výstupov, aplikačných výstupov ako sú patenty, úžitkové vzory, funkčné vzory, prototypy a pod. v nadväznosti na úlohy, ktoré majú jednotliví riešitelia v rámci projektu plniť. Často vzniká nekonzistentnosť medzi kompetentnosťou riešiteľa a jeho projektovými úlohami, prípadne táto informácia v projektovej dokumentácii úplne chýba.

Miera zapojenia mladých pracovníkov výskumu a vývoja do riešenia projektu sa posudzuje nielen na základe ich početnosti, ale aj riešiteľskej kapacity, ktorou prispievajú k riešeniu projektu.

V kritériach 4 a 5 berú posudzovatelia a rada do úvahy vek a dĺžku profesionálnej kariéry zodpovedného riešiteľa a členov kolektívu, takisto materskú/otcovskú a rodičovskú dovolenku.

Tabuľka 2 Prehľad najvyššieho možného bodového hodnotenia jednotlivých kritérií v daných oblastiach

Kritérium	Oblast'	Celkom
CIELE	<ul style="list-style-type: none">• aktuálnosť• aplikačná úroveň• jasnosť• dosiahnutelnosť• vhodnosť navrhovanej metodiky	20
ORIGINÁLNOSŤ A PRÍNOS	<ul style="list-style-type: none">• originálnosť projektu• inovatívnosť• využiteľnosť výsledkov• ekonomický prínos	20
ŠTRUKTÚRA PROJEKTU	<ul style="list-style-type: none">• kvalita spracovania• zrozumiteľnosť metód• logická nadväznosť postupov a cieľov• rozpočet	20
ZODPOVEDNÝ RIEŠITEĽ	<ul style="list-style-type: none">• kvalita výstupov aplikačného výskumu• projektový manažment• medzinárodné renomé	20
RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV	<ul style="list-style-type: none">• kompetentnosť riešiteľského kolektívu a riešiteľských organizácií• kompetentnosť jednotlivých členov riešiteľského kolektívu• výskumná infraštruktúra• schopnosť kooperácie a komplementarita• zapojenie mladých výskumníkov	20
		100

Ako vypracovať posudok?

Posudky k projektom sa vypracovávajú výhradne elektronicke.

Kompletné inštrukcie ako vypracovať a odoslať posudok v elektronickom systéme sú dostupné tu: https://www.apvv.sk/buxus/docs/agentura/inedokumenty/manual_posudzovanie_20181130_sk.pdf

Táto príručka je vylosovaným hodnotiteľom a hodnotiteľkám automaticky zaslaná na e-mail, ktorý uvádzajú vo svojom profile.

V prípade otázok, nejasností či technických problémov s vypracovaním posudku nás, prosím, kontaktujte na: info@apvv.sk.